

เอกสารมุมมองอาเซียนต่ออินโด – แปซิฟิก (ASEAN Outlook on the Indo-Pacific)*

ลัทธิกา เนตรทัศน์**

บทนำ

ภูมิภาคเอเชียแปซิฟิกและมหาสมุทรอินเดียอยู่ท่ามกลางพลวัตของโลกและเป็นศูนย์กลางของการเติบโตทางเศรษฐกิจในทศวรรษนี้จึงเป็นผลให้ประสบกับการเปลี่ยนแปลงทางภูมิรัฐศาสตร์ (geopolitical) และภูมิยุทธศาสตร์ (geostrategic) มาโดยตลอด โดยที่การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวได้นำมาซึ่งโอกาสและความท้าทาย กล่าวคือ การเติบโตทางเศรษฐกิจของภูมิภาคเป็นการเปิดโอกาสให้เกิดการสร้างความร่วมมือเพื่อลดความเหลื่อมล้ำและยกระดับความเป็นอยู่ของผู้คนในภูมิภาค อย่างไรก็ตาม อำนาจทางเศรษฐกิจและกองกำลังทหารในภูมิภาคก็ทำให้เกิดความไม่ไว้วางใจระหว่างกัน รวมถึงพฤติกรรมของตัวแสดงในภูมิภาคที่ได้สะท้อนออกมาในรูปแบบของเกมผลรวมเป็นศูนย์ (zero – sum game)

ในมุมมองอาเซียนที่ตั้งอยู่ในจุดศูนย์กลางพลวัตของภูมิภาคนับเป็นข้อได้เปรียบที่ทำให้อาเซียนกลายเป็นผู้นำโครงสร้างทางเศรษฐกิจและความมั่นคงของภูมิภาค และเพื่อให้อินโดแปซิฟิกเป็นภูมิภาคที่มีสันติภาพ ความมั่นคง เสถียรภาพและความเจริญรุ่งเรือง ผู้นำอาเซียนจึงได้หารือร่วมกันเพื่อจัดทำเอกสารมุมมองอาเซียนต่ออินโด – แปซิฟิก (ASEAN Outlook on the Indo – Pacific) อันเป็นเอกสารที่มีวัตถุประสงค์เพื่อนำเสนอกระบวนการสร้างประชาคมอาเซียน รวมถึงเสริมสร้างและผลักดันกลไกของอาเซียนเพื่อให้เผชิญกับความท้าทายได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถใช้อีกาสอันเกิดขึ้นจากพลวัตต่าง ๆ ในระดับภูมิภาคและระดับโลกเพื่อพัฒนาให้เกิดความเจริญรุ่งเรือง นอกจากนี้ เอกสารมุมมองอาเซียนต่ออินโด – แปซิฟิกยังเป็นเอกสารที่รวบรวมแนวคิดในการพัฒนาประชาคมอาเซียนอีกด้วย โดยเอกสารดังกล่าวได้มีการเปิดเผยในการประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ ๓๔ (34th ASEAN Summit) เมื่อเดือนมิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๒ บทความฉบับนี้จึงมีวัตถุประสงค์ในการนำเสนอสาระสำคัญของเอกสารมุมมองอาเซียนต่ออินโด – แปซิฟิกเพื่อศึกษาถึงแนวทางการสร้างความร่วมมือและการขยายความร่วมมือของอาเซียนในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก

สาระสำคัญของเอกสารมุมมองอาเซียนต่อแนวคิดอินโด - แปซิฟิก (ASEAN Outlook on the Indo – Pacific)

สำหรับมุมมองของอาเซียนต่อภูมิภาคเอเชียแปซิฟิกและมหาสมุทรอินเดีย เนื่องจากภูมิภาคดังกล่าวเป็นภูมิภาคที่มีการเชื่อมโยงกันอย่างใกล้ชิดอาเซียน โดยที่อาเซียนมีบทบาทด้านการกำหนดยุทธศาสตร์จึงให้ความสำคัญกับการเจรจาและความร่วมมือในภูมิภาคอินโด – แปซิฟิกมากกว่าการแข่งขันเพื่อแย่งชิงผลประโยชน์ รวมทั้งให้ความสำคัญของความร่วมมือทางทะเลและการพัฒนาสถาปัตยกรรมในภูมิภาค เอกสารมุมมองอาเซียนต่อภูมิภาคอินโด – แปซิฟิกจึงมีวัตถุประสงค์ ดังนี้

- (๑) เสนอมุมมองเพื่อเป็นแนวทางการสร้างความร่วมมือในภูมิภาค

* บทความนี้เผยแพร่เมื่อวันที่ ๒๖ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๒

** บุคลากรจัดทำฐานข้อมูลกฎหมาย ฝ่ายอาเซียนและกิจการต่างประเทศ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

(๒) ช่วยส่งเสริมสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อสันติภาพ ความมั่นคง และความเจริญรุ่งเรือง เพื่อจัดการกับความท้าทายร่วมกัน และสนับสนุนกฎระเบียบของสถาปัตยกรรมในภูมิภาค รวมทั้งส่งเสริมความร่วมมือทางเศรษฐกิจให้ใกล้ชิดยิ่งขึ้น

(๓) สนับสนุนการสร้างประชาคมอาเซียนและเสริมสร้างกลไกที่นำโดยอาเซียนตามที่มีอยู่เดิม เช่น การประชุมสุดยอดเอเชียตะวันออก (East Asia Summit: EAS) และ

(๔) ดำเนินการตามความร่วมมือที่มีอยู่และขยายความร่วมมือต่อไป ซึ่งจะรวมถึงความร่วมมือทางทะเล การเชื่อมโยงระหว่างกัน เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) และเศรษฐกิจ รวมตลอดถึงความร่วมมือในด้านอื่น ๆ ที่เป็นไปได้ด้วย

นอกจากนี้ เอกสารมุมมองอาเซียนต่ออินโด - แปซิฟิกยังเกี่ยวข้องกับการส่งเสริมความร่วมมือ และการเพิ่มประสิทธิภาพของกลไกต่าง ๆ ที่อาเซียนมีบทบาทหลัก โดยเฉพาะการประชุมสุดยอดเอเชียตะวันออก (EAS) การประชุมอาเซียนว่าด้วยความร่วมมือด้านการเมืองและความมั่นคงในภูมิภาคเอเชีย - แปซิฟิก (ASEAN Regional Forum: ARF) การประชุมรัฐมนตรีกลาโหมอาเซียนกับประเทศคู่เจรจา (ASEAN Defence Ministers Meeting Plus: ADMM - Plus) การประชุมหารืออาเซียนว่าด้วยประเด็นทางทะเลแบบขยาย (Expanded ASEAN Maritime Forum) เพื่อมุ่งหวังให้เป็นวิถีทางที่จะนำไปสู่การรักษาสันติภาพ อีสราภาพ และความเจริญรุ่งเรืองของภูมิภาค

๑. หลักการ

เอกสารมุมมองอาเซียนต่ออินโด - แปซิฟิกมุ่งส่งเสริมความเป็นศูนย์กลางของอาเซียน การเปิดกว้าง ความโปร่งใส การดำเนินงานตามกฎระเบียบที่วางไว้และเสริมด้วยกรอบความร่วมมือที่มีอยู่ หลักธรรมาภิบาล การเคารพอธิปไตย การไม่แทรกแซงกิจการภายใน หลักความเสมอภาค การเคารพ และไว้วางใจซึ่งกันและกัน หลักผลประโยชน์ร่วมกัน และการเคารพกฎหมายระหว่างประเทศ โดยเฉพาะกฎบัตรสหประชาชาติ (Charter of the United Nations) อนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล (United Nations Convention on the Law Of the Sea) รวมถึงกฎบัตรอาเซียน (ASEAN Charter) สนธิสัญญาและความตกลงที่เกี่ยวข้อง และปฏิญญาแห่งการประชุมสุดยอดเอเชียตะวันออกว่าด้วยหลักการเพื่อความสัมพันธ์เชิงผลประโยชน์ร่วมกัน (EAS Principles for Mutually Beneficial Relations)

นอกจากนี้ อาเซียนยังตระหนักถึงความสำคัญของสนธิสัญญาไมตรีและความร่วมมือในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (Treaty of Amity and Cooperation in Southeast Asia: TAC) ที่สามารถรักษา สันติภาพและความมั่นคงในภูมิภาคมาอย่างยาวนานกว่า ๔๐ ปี ดังนั้น ในเอกสารมุมมองอาเซียนต่ออินโด - แปซิฟิกยังคงยึดหลักการตามสนธิสัญญาดังกล่าว โดยเฉพาะหลักการระงับข้อพิพาทอย่างสันติ การยกเลิก การคุกคามหรือการใช้กำลัง และการส่งเสริมหลักนิติธรรมเพื่อรักษามิตรภาพและความร่วมมือระหว่างประเทศ โดยอาเซียนเห็นว่าเอกสารมุมมองอาเซียนต่ออินโด - แปซิฟิกจะเป็นเครื่องมือที่ช่วยสร้างความไว้วางใจ และความร่วมมือที่ทำให้ได้รับผลประโยชน์ร่วมกันทุกฝ่าย อาเซียนได้ยืนยันถึงวัตถุประสงค์และหลักการ ภายใต้สนธิสัญญาไมตรีและความร่วมมือในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (TAC) ที่จะนำมาประยุกต์ใช้เพื่อเป็นหลัก ในการดำเนินการความสัมพันธ์ระหว่างรัฐในภูมิภาคอินโด - แปซิฟิก

๒. ขอบเขตความร่วมมือ

ด้วยตระหนักถึงเจตนารมณ์สำคัญของเอกสารมุมมองอาเซียนต่ออินโด - แปซิฟิก ดังนั้น อาเซียนจะสร้างความร่วมมือในหลากหลายมิติ ซึ่งจะรวมถึงความร่วมมือในด้านต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

๒.๑ ความร่วมมือทางทะเล

เนื่องจากความท้าทายด้านภูมิรัฐศาสตร์ (geopolitical) ที่ประเทศต่าง ๆ ในภูมิภาคกำลังเผชิญอยู่เกี่ยวข้องกับประเด็นปัญหาทางทะเล เช่น ปัญหาข้อพิพาททางทะเลที่สร้างความขัดแย้งระหว่างประเทศในภูมิภาค ปัญหาการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรทางทะเลอย่างไม่ยั่งยืน และปัญหามลพิษทางทะเล ซึ่งกลายเป็นปัญหาที่ทวีความรุนแรงและกลายเป็นประเด็นปัญหาสำคัญของภูมิภาคจึงจำเป็นที่จะต้องมีการป้องกัน จัดการ และแก้ไขปัญหาเหล่านี้ด้วยวิธีการที่ก่อให้เกิดสันติภาพ

สำหรับความร่วมมือทางทะเลตามกฎหมายระหว่างประเทศที่ได้รับการยอมรับในระดับสากล และตามอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล พ.ศ. ๒๕๒๕ (1982 United Nations Convention on the Law of the Sea) จะมุ่งเน้นที่

๒.๑.๑ การสร้างความร่วมมือเพื่อระงับข้อพิพาทด้วยสันติวิธี การส่งเสริมความมั่นคงปลอดภัยทางทะเล และเสรีภาพในการเดินเรือและการบิน ความร่วมมือเพื่อป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมข้ามชาติ การค้ามนุษย์ ยาเสพติด โจรสลัด

๒.๑.๒ การสร้างความร่วมมือเพื่อการจัดการแหล่งทรัพยากรธรรมชาติทางทะเลอย่างยั่งยืน โดยจะดำเนินการส่งเสริมและสนับสนุนการเชื่อมโยงทางทะเลเพื่อปกป้องวิถีชีวิตของชุมชนชายฝั่ง และสนับสนุนชุมชนชาวประมงขนาดเล็ก เพื่อพัฒนาเศรษฐกิจสีน้ำเงินและเพื่อส่งเสริมการค้าทางทะเล

๒.๑.๓ การสร้างความร่วมมือเพื่อแก้ไขปัญหามลภาวะทางทะเล การเพิ่มขึ้นของระดับน้ำทะเล ขยะในทะเล การรักษาและปกป้องสิ่งแวดล้อมทางทะเล รวมถึงอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพและการขนส่งทางทะเลที่อนุรักษ์ธรรมชาติ

๒.๑.๔ ความร่วมมือทางวิชาการด้านวิทยาศาสตร์ทางทะเล เพื่อการแบ่งปันประสบการณ์ และแนวปฏิบัติที่ดีที่สุด และเพื่อสร้างขีดความสามารถการจัดการปัญหาทางทะเลและขยะในทะเล รวมถึงสร้างความตระหนักรู้ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการเดินเรือและมหาสมุทร

๒.๒ การเชื่อมโยงระหว่างกัน

อาเซียนให้ความสำคัญกับแผนแม่บทว่าด้วยการเชื่อมโยงระหว่างกันในอาเซียน พ.ศ. ๒๕๖๘ (Master Plan on ASEAN Connectivity 2025: MPAC) วิสัยทัศน์อาเซียนว่าด้วยความเชื่อมโยงระหว่างกัน และแถลงการณ์จากการประชุมเอเชียตะวันออก ครั้งที่ ๖ ซึ่งจะใช้เป็นแนวทางสร้างให้เกิดความเชื่อมโยงอย่างพรมแดนและเกิดการบูรณาการระหว่างกันอย่างสมบูรณ์ และจะเป็นตัวช่วยให้เกิดขีดความสามารถในการแข่งขันและเกิดความรู้สึกของการเป็นชุมชนร่วมกัน ทั้งนี้ การบูรณาการและการเชื่อมโยงระหว่างกันของประเทศแถบมหาสมุทรอินเดียและประเทศแถบมหาสมุทรแปซิฟิกที่เพิ่มขึ้นจะก่อให้เกิดความต้องการในการลงทุนและความพยายามในการสร้างโครงสร้างพื้นฐานเพื่อเชื่อมโยงระหว่างกันทางกายภาพ อย่างไรก็ตาม การพัฒนาดังกล่าวจะต้องคำนึงถึงสิ่งแวดล้อมและระบบนิเวศสำหรับการดำเนินโครงการต่าง ๆ ในระยะยาว

นอกจากนี้ การสร้างความร่วมมือเพื่อเชื่อมโยงระหว่างกันหมายความรวมถึง

- การจัดลำดับความสำคัญของประเด็นปัญหาตามแผนแม่บทว่าด้วยการเชื่อมโยงระหว่างกันในอาเซียน (MPAC 2025) และส่งเสริมความเจริญรุ่งเรืองและการพัฒนาในภูมิภาคอินโดแปซิฟิก
- การพัฒนาความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชนเพื่อระดมทรัพยากรสำหรับโครงการเชื่อมโยงระหว่างกัน รวมถึงโครงสร้างพื้นฐานในภูมิภาคอินโดแปซิฟิก
- ความร่วมมือในระดับอนุภูมิภาค เช่น สมาคมแห่งภูมิภาคมหาสมุทรอินเดีย (Indian Ocean Rim Association: IORA) ความริเริ่มแห่งอ่าวเบงกอลสำหรับความร่วมมือหลากหลายสาขาทางวิชาการและเศรษฐกิจ (Bay of Bengal Initiative for Multi-Sectoral Technical and Economic Cooperation: BIMSTEC) โครงการเขตพัฒนาเศรษฐกิจอาเซียนด้านตะวันออก บรูไน อินโดนีเซีย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ (Brunei-Indonesia-Malaysia-Philippines -East ASEAN Growth Area: BIMP-EAGA) โครงการความร่วมมือทางเศรษฐกิจในอนุภูมิภาคแม่น้ำโขง (Greater Mekong Sub-regional Economic Cooperation: GMS - EC) ความร่วมมือทางเศรษฐกิจอิรวดี-เจ้าพระยา-แม่โขง (Ayeyawady-Chao Phraya-Mekong Economic Cooperation Strategy: ACMECS)
- ดำเนินการเพื่อจัดตั้งความร่วมมือทางการบินอย่างไร้พรมแดน (Seamless ASEAN Sky) ด้วยการประสานการทำงานร่วมกันเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการจัดการจราจรทางอากาศอย่างมีประสิทธิภาพ
- สร้างความเชื่อมโยงระหว่างผู้คนผ่านความร่วมมือ การประสานการทำงาน และการแลกเปลี่ยนความรู้เชิงวิชาการและธุรกิจ การจัดการความท้าทายอันเกิดจากการขยายตัวของความเป็นเมืองอย่างรวดเร็วผ่านการพัฒนาโครงการเมืองอัจฉริยะอาเซียน (ASEAN Smart Cities)

๒.๓ เป้าหมายการพัฒนาเพื่อความยั่งยืนของสหประชาชาติ (UN Sustainable Development Goals 2030: SDGs)

เป้าหมายการพัฒนาเพื่อความยั่งยืนของสหประชาชาตินั้นสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของประชาคมอาเซียน พ.ศ. ๒๕๖๘ (ASEAN Community Vision 2025) ภายใต้เอกสารมุมมองอาเซียนต่ออินโด - แปซิฟิกวงกรอบกิจกรรมเพื่อดำเนินการให้บรรลุผลตามเป้าหมายการพัฒนาเพื่อความยั่งยืนของสหประชาชาติ (SDGs) ซึ่งเกี่ยวข้องกับประเด็นดังต่อไปนี้

- สนับสนุนให้เกิดการบรรลุเป้าหมายการพัฒนาเพื่อความยั่งยืน และการใช้ประโยชน์จากเศรษฐกิจดิจิทัล
- ส่งเสริมกิจกรรมและวาระที่สอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาเพื่อความยั่งยืน (SDGs) เช่น วิสัยทัศน์ประชาคมอาเซียน พ.ศ. ๒๕๖๘ (ASEAN Community Vision 2025) และวาระการประชุมสหประชาชาติเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน (2030 UN Agenda for Sustainable Development)

- สนับสนุนความร่วมมือกับศูนย์อาเซียนเพื่อการหารือและการศึกษาวิจัยด้านการพัฒนาที่ยั่งยืน (ASEAN Centre for Sustainable Development Studies and Dialogue) และสถาบันอื่นที่เกี่ยวข้องในภูมิภาค
- ความร่วมมือระหว่างประเทศกำลังพัฒนา (South-South Cooperation) และความร่วมมือระหว่างประเทศกำลังพัฒนาสามฝ่าย (South - South Triangular Cooperation)
- อำนวยความสะดวกทางการค้า และโครงสร้างพื้นฐานด้านการขนส่งและการบริการ
- เศรษฐกิจดิจิทัลและการอำนวยความสะดวกแลกเปลี่ยนข้อมูลข้ามพรมแดน
- วิสาหกิจขนาดกลาง ขนาดย่อม และรายย่อย (Micro, Small and Medium Enterprises: MSMEs)
- วิทยาศาสตร์ การวิจัยเทคโนโลยีและการพัฒนา รวมถึงโครงสร้างพื้นฐานอัจฉริยะ
- การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และการลดและจัดการความเสี่ยงจากภัยพิบัติ
- นวัตกรรมสำหรับสังคมผู้สูงอายุ
- บูรณาการความร่วมมือทางเศรษฐกิจอย่างใกล้ชิด และสร้างเสถียรภาพและความคล่องตัวทางการเงิน รวมถึงส่งเสริมการค้าและการลงทุนด้วยการสนับสนุนการดำเนินงานตามแผนงานประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน พ.ศ. ๒๕๖๘ (ASEAN Economic Community Blueprint 2025) และความตกลงเกี่ยวกับการค้าเสรี รวมถึงความตกลงหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจระดับภูมิภาค (Regional Comprehensive Economic Partnership: RCEP)
- ความร่วมมือว่าด้วยการเตรียมความพร้อมสำหรับการปฏิวัติอุตสาหกรรมครั้งที่ ๔ รวมถึงการอำนวยความสะดวกในการแข่งขันประสพการณ์และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับวิธีที่จะได้รับประโยชน์จากการปฏิวัติอุตสาหกรรมครั้งที่ ๔ และการจัดการกับความท้าทายที่จะเกิดขึ้นจากปรากฏการณ์ดังกล่าว
- พัฒนาธุรกิจของภาคเอกชน และวิสาหกิจขนาดกลาง ขนาดเล็ก และรายย่อย (Micro, Small and Medium Enterprises) ให้สามารถมีส่วนร่วมในห่วงโซ่แห่งคุณค่า (Value Chains) ทั้งในระดับภูมิภาคและระดับโลก
- ความร่วมมือทางเศรษฐกิจและมิติอื่นที่เป็นไปได้

๓. กลไกการดำเนินงาน

เอกสารมุมมองอาเซียนต่ออินโด - แปซิฟิกได้วางแนวทางสำหรับการมีส่วนร่วมของอาเซียนในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิกและมหาสมุทรอินเดีย โดยใช้กลไกในระดับภูมิภาคเป็นเครื่องมือในการดำเนินการร่วมกับภูมิภาคเอเชียแปซิฟิกและมหาสมุทรอินเดีย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในประเด็นที่มีผลประโยชน์ร่วมกันผ่านนวัตกรรมและการบูรณาการเชิงสหวิทยาการ นอกจากนี้ การปรึกษาหารือเกี่ยวกับยุทธศาสตร์เพื่อจัดการกับประเด็นปัญหาและกิจกรรมความร่วมมือในเชิงปฏิบัติสามารถดำเนินการได้โดยอาศัยกลไกที่อาเซียน

เป็นผู้นำ ได้แก่ การประชุมสุดยอดเอเชียตะวันออก (EAS) กรอบความร่วมมือระหว่างอาเซียนกับประเทศคู่เจรจา (ASEAN Plus One) การประชุมอาเซียนว่าด้วยความมั่นคงของเอเชียและแปซิฟิก (ASEAN Regional Forum: ARF) และการประชุมรัฐมนตรีกลาโหมอาเซียนกับประเทศคู่เจรจา (ASEAN Defence Ministers' Meeting Plus)

บทสรุป

พลวัตที่เกิดขึ้นในทศวรรษปัจจุบันนำมาซึ่งโอกาสและความท้าทายให้กับภูมิภาคอินโดแปซิฟิก ดังนั้น อาเซียนในฐานะของศูนย์กลางของพลวัตดังกล่าวจึงเล็งเห็นถึงความสำคัญของการจัดทำแนวทางการดำเนินงานและการสร้างความร่วมมือระหว่างประเทศแถบมหาสมุทรอินเดียและประเทศแถบมหาสมุทรแปซิฟิกจึงเป็นที่มาของเอกสารมุมมองอาเซียนต่ออินโด - แปซิฟิกอันเป็นเอกสารที่ซึ่งสะท้อนถึงแนวคิดของประเทศสมาชิกอาเซียนต่อสถานการณ์ในอินโดแปซิฟิก โดยมีวัตถุประสงค์ในการสร้างสันติภาพ ความมั่นคง เสถียรภาพ และความเจริญรุ่งเรืองให้กับภูมิภาค

ภายใต้เอกสารดังกล่าวอาเซียนได้วางโครงสร้างเศรษฐกิจและความมั่นคง โดยนำเสนอแนวคิดการสร้างความร่วมมือ ๔ ด้านสำคัญ ได้แก่ ความร่วมมือทางทะเล การติดต่อเชื่อมโยง (connectivity) เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนของสหประชาชาติ (SDGs) ความร่วมมือทางเศรษฐกิจและอื่น ๆ มุ่งเสริมสร้างความเชื่อมั่นและความไว้วางใจระหว่างกัน ในขณะที่เดียวกันก็ส่งเสริมบทบาทการเป็นแกนกลางในด้านยุทธศาสตร์ของอาเซียน โดยจะดำเนินการความสัมพันธ์จะยึดหลักการและกฎระเบียบตามสนธิสัญญาไมตรีและความร่วมมือแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (TAC) และใช้กลไกการดำเนินงานที่อาเซียนมีบทบาทหลัก เช่น การประชุมสุดยอดเอเชียตะวันออก (EAS) กรอบความร่วมมือระหว่างอาเซียนกับประเทศคู่เจรจา การประชุมอาเซียนว่าด้วยความมั่นคงของเอเชียและแปซิฟิก (ARF) และการประชุมรัฐมนตรีกลาโหมอาเซียนกับประเทศคู่เจรจา (ADMM Plus) เป็นต้น

ทั้งนี้ เอกสารดังกล่าวสะท้อนถึงความพยายามของอาเซียนที่จะขยายบทบาทไปยังภูมิภาคอินโดแปซิฟิกด้วยการเข้าจัดระเบียบโครงสร้างทางเศรษฐกิจและความมั่นคงผ่านความร่วมมือดังที่ระบุไว้ในเอกสาร ซึ่งการจัดทำเอกสารดังกล่าวยังแสดงให้เห็นถึงการรักษาดุลอำนาจในภูมิภาคและป้องกันการถูกรอบงำจากประเทศใดประเทศหนึ่ง รวมถึงเน้นการพึ่งพาระหว่างกันมากกว่าการพึ่งพามหาอำนาจจากภายนอก ตลอดจนเป็นความพยายามที่จะแสวงหาแนวทางการดำเนินงานเพื่อให้ทุกฝ่ายได้รับผลประโยชน์สูงสุดอีกด้วย